

Opschrift

Vergadering van 4 oktober 2022

Nummer: 2022_MV_00524

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Sven Taeldeman: Straatverlichting

Raadslid(-leden):

Sven Taeldeman - Vooruit

Bevoegd: Filip Watteeuw

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Steden en gemeenten staan net als gezinnen en bedrijven met de torenhoge energieprijzen voor een enorme uitdaging om de energiefactuur betaalbaar te houden. Een van de pistes die geopperd wordt is om de straatverlichting te doven tussen 23.00 en 5.00.

Verkeersveiligheid zou er volgens onderzoeken niet op achteruit gaan, volgens andere onderzoeken gaat het sociaal veiligheidsgevoel er wel op achteruit. Tussen licht en donker zijn er natuurlijk vele grijs tinten, en Gent is ook geen 'buitengebied'. Gent is een 24/7-stad, tot een stuk in de nacht rijdt er ook openbaar vervoer. Er is nachtleven in sommige wijken, er zijn drukkeren assen, maar er zijn ook hele stille wijken en stille open ruimtegebieden. Er zijn gemotoriseerde voertuigen, maar ook vele fietsers en fietsen hebben geen even sterke verlichting als een gemotoriseerd voertuig... Daarnaast, LED-verlichting bijvoorbeeld, is niet alleen veel zuiniger dan de klassieke straatverlichting, maar biedt ook de mogelijkheid om te kunnen worden aangestuurd, waardoor dimmen ook makkelijker wordt.

Vraag:

- Tot welk verlichtingsbeleid leidt dit alles samen voor Gent de komende winter?
 - Naast besparen, spelen er natuurlijk nog andere elementen mee, zoals (verkeers-)veiligheid en (on)veiligheidsgevoel. Wordt de mogelijkheid ten gronde onderzocht om naar gedifferentieerd 'doven- en dimmenbeleid' van straatverlichting te gaan ipv 'On/Off' van straatverlichting? Welke mogelijkheden biedt dat de komende maanden, om bv bepaalde wijken (met veel nachtleven) en bepaalde straten (belangrijke OV-assen, verkeersassen, wandelroutes, fietsroutes), wél te blijven verlichten, kwetsbare gebieden bv. niet (maar de hoofdfietsassen daardoor dan weer

wel). Maw graag duiding bij de mogelijkheid om voor onze stad naar een gedifferentieerde benadering te gaan, en welke keuzes Gent hierin maakt.

- Welke rol kan LED-verlichting hierin een rol spelen, en zitten we qua 'ver-LED-dingsgraad' vergelijkbaar met andere centrumsteden?
- Gaat de stad rond de verlichting van het openbaar domein in overleg met buurgemeenten?

Antwoord

Het klopt dat ook de steden en gemeenten niet ontsnappen aan de hoge energieprijzen. Als een goede huisvader bekijken we met het bestuur waar we kunnen besparen op de energiefactuur. Het college besliste reeds eerder tot een besparing van 500.000 € op de energieuitgaven voor openbare verlichting. We bekijken momenteel ook concreet om in onze stad de openbare verlichting gedeeltelijk te doven in de daluren. Dat is dus eigenlijk al een principebeslissing die is genomen.

De uitgave voor de openbare verlichting over de laatste 5 jaar bedroeg jaarlijks gemiddeld € 2.797.443. Gedurende de eerste 7 maanden van 2022 betaalde de stad Gent reeds € 2.952.130 aan elektriciteitskosten voor de openbare verlichting. Dus op 7 maanden betaalden we meer dan we vorig jaar hebben betaald als vorig jaar op een heel jaar. De prognose is dat de kosten voor de openbare verlichting in 2022 ongeveer dubbel zo hoog, of 2,5 miljoen euro hoger zullen zijn dan het jaarlijks gemiddelde over de voorbije 5 jaar. Da's niet niks.

Uit een enquête van VRT blijkt dat in de meeste steden/gemeenten de openbare verlichting de grootste energievreter is. 123 van de 134 lokale besturen, die hebben geantwoord op de VRT enquête, willen de straatverlichting minder laten branden. 123 van de 134.

Ook voor onze stad is nietsdoen dus geen optie. De huidige situatie verplicht ons om keuzes te maken. Voor het aanpassen van de openbare verlichting zijn we als stad afhankelijk van de netbeheerder Fluvius. Collega Peeters en collega Van Lyssebettens hebben er eigenlijk al op gewezen: de openbare verlichting bestaat uit een organisch, samen met de stad gegroeid en aangepast netwerk, met meer dan 35.000 lichtpunten. Deze lichtpunten worden aangestuurd vanuit 1.220 elektriciteitskasten. Het is niet altijd met een zeer grote superlogica dat alles in geïnstalleerd.

Gedifferentieerd doven per straat/wijk of gebied is momenteel niet mogelijk voor Fluvius. Dit zou zeer veel kosten en Fluvius heeft door de vele vragen ook geen capaciteit voor maatwerk. We zijn niet alleen als lokaal bestuur, ook andere lokale besturen hebben vragen voor Fluvius. Daarom heeft Fluvius een standaardpakket uitgewerkt voor het afschakelen van de openbare verlichting tussen 23 u en 5u, behalve vrijdag- en zaterdagavond. Dit standaardpakket kan Fluvius snel en kosteloos uitrollen. Er is dus geen differentiatie mogelijk per plek, maar wel differentiatie mogelijk in dagen en tijdstip van doven. Ik denk dat wat collega Peeters zei, dat we moeten kijken wat haalbaar is, dat dat correct is, dat we daar zeer pragmatisch mee moeten omgaan. Ik kreeg ook al het voorstel om lampen uit te draaien, maar dat gaan we niet doen.

Het college heeft ervoor geopteerd om af te wijken van dit standaardaanbod. Onze stad is een levendige stad met heel wat inwoners, bezoekers en de grootste populatie studenten van Vlaanderen. Daarom bespreken we momenteel met Fluvius een op de noden van onze stad afgesteld en op korte termijn uitvoerbare regeling voor het doven van de openbare verlichting. Het doven komt er wel, maar het moet afgestemd zijn op onze stad. Via Fluvius en de cel openbare verlichting is hierover ook al contact geweest met de buurgemeenten.

Dat heeft natuurlijk wel impact op veiligheid, misschien niet op de criminaliteitscijfers maar wel op veiligheidsgevoel en we moeten daar rekening mee houden. Met politie en andere diensten moeten we maken dat politie

De voorbije decennia investeerde de stad reeds veel middelen in energiezuinige lampen. De oudste generaties, weinig energiezuinige lampen, zijn dmv REG-acties in Gent vervangen door zuiniger lampen die nog niet toe zijn aan vervanging.

Wat betreft verleding. De stad Gent heeft momenteel ongeveer 20% van de openbare verlichting verled. Ik ga daar eerlijk in zijn, ik vind dat absoluut onvoldoende. Het heeft te maken dat we vroeger zijn begonnen met andere energiezuinige lampen, dus beetje wet van de remmende voorsprong, omdat die andere lampen nog goed zijn was het nog niet nodig om ze te vervangen.

We hopen de komende jaren aan een hoger tempo te verledden met de nieuwste generatie interactieve led lampen.

Doven komt er wel van maar het zal aangepast regime zijn naar de stad die wij zijn.

(HAVEN Gent?).

GEMEENTEN	AANTAL LED	AANTAL KLASSIEK	AANTAL VERLICHTINGSTOESTELLEN	% LED
Antwerpen	12.713	40.438	53.151	24%
Mechelen	6.304	4.777	11.081	57%
Turnhout	1.518	5.063	6.581	23%
Genk	3.435	10.881	14.316	24%
Hasselt	4.385	10.541	14.926	29%
Aalst	6.010	6.869	12.879	47%
Gent	6.322	28.945	35.267	18%
Sint-Niklaas	2.460	7.472	9.932	25%
Leuven	4.228	10.179	14.407	29%
Brugge	4.741	15.929	20.670	23%
Kortrijk	3.695	12.904	16.599	22%
Oostende	3.053	9.707	12.760	24%
Roeselare	4.265	7.848	12.113	35%

Antwoord Jo De Coninck:

Wat betreft deze schriftelijke vraag lijkt het mij aangewezen dat Stefan hier het finale antwoord opmaakt met de informatie die recent allemaal ter beschikking gesteld werd.

Even kort geresumeerd van onze zijde:

Punt 1 : Er is een nota opgemaakt voor het Politiek Overleg (door Stefan) die het verlichtingsbeleid op korte en middellange termijn moet bepalen. In eerste instantie zal

dit een on/off beleid zijn zoals het ook nationaal wordt vooropgesteld. Naarmate er dan budgettaire middelen beschikbaar komen op de begroting kan men ook verder investeren in het gedifferentieerd doven en dimbeleid. Dit laatste uiteraard gekoppeld aan de omvorming naar LED verlichting.

Punt 2 : Stad gent zit op een verledning van rond de 20% op heden waarvan een klein gedeelte (5%) ook volledig onafhankelijk op één sturing zit en het dus mogelijk is om deze individueel te gaan sturen. Dit gaat dan van % dimmen, over diep dimmen naar integraal doven en dit omwille van het soort sturing op ieder moment en instant. Iets wat op vandaag met de conventionele lampen niet kan. Hier is enkel het aan/uit scenario een mogelijkheid en dit volgens vooraf bepaalde tijdsvensters. De vergelijking met andere centrumsteden kunnen we eventueel eens opvragen.

Punt 3 : Sommige randgemeenten hebben al contact opgenomen om hun visies toe te lichten en te vragen waar stad Gent heen wil en eens te overleggen ivm overlappende straten of wijken. Uiteraard nemen we dit ook verder op met de betrokken gemeentes en zal ook onze klantbeheerder bij Fluvius hier zijn rol in spelen.
